

КАТЯ МАН
ТОМАС МАН ПОЛУЧАВА
НОБЕЛОВА НАГРАДА

Превод от немски: Венцеслав Константинов, 2009

chitanka.info

След като получи Нобеловата награда, моят мъж каза нещо от рода на: „Е, да, все на някого ще се падне. Не смятам това за отличие, на всекиго може да се случи.“

А нашият приятел Йозеф Понтен, чието желание непрекъснато да се сравнява с Томас Ман бе направо патологично, каза:

— Ах, виждате ли, Ман, не бива да подценявате тези неща. Когато бях в Америка и се узна за наградата, често ми задаваха въпроса: „Кой пък е този Томас Ман?“

Това му достави страхотно удоволствие.

Е, Нобеловата награда не дойде съвсем изненадващо за никого. Вече дълго време се говореше за нея, а още предишната година Томас Ман бе сред кандидатите. Решаващ глас за присъждането на Нобеловата награда имаше един германист на име Бьок — професор Бьок. Той не харесваше „Вълшебната планина“. Когато през 1924 година книгата излезе, професор Бьок писа, че тя безспорно е чисто немска творба, поради което, за съжаление, не можела да се преведе на никакъв чужд език. В същия дух писа по-късно и на моя мъж. Е, книгата, която „не можеше да се преведе на никакъв чужд език“, бе преведена на всички езици и завоюва безсъмнено световен успех, първия за моя мъж. В Америка тя отдавна вече е „класика“. Наистина и преди нея Томас Ман беше вече известен, но фактически именно „Вълшебната планина“ положи основата на неговата световна слава. Затова и получи наградата. Но нетърпящият никакви възражения господин Бьок не желаше да признае това и ето че в грамотата е написано, че наградата се присъжда най-вече заради „Буденброкови“. Това бяха смехории от страна на Бьок, а на всичко отгоре и пълна безсмислица, понеже все пак „Буденброкови“ излязоха през 1901 година. Значи, можеха да му дадат наградата още преди двадесет и пет години. През 1929 година тази книга вече не можеше да се смята за основание. Но Бьок не желаше да се съгласи. Впрочем по-късно той доста се сближи с нацистите и после си имаше неприятности в Скандинавия.

Та тогава издателят Бониер веднага ни телефонира от Стокхолм и аз заминах с моя мъж за раздаването на наградите. Всичко беше, както се казва, „неповторимо“. Там бяха и другите лауреати. За наградата по физика бе дошъл дук дьо Брой, значителен физик от

Париж, а другите бяха американци. Един от тях стърчеше там с ръце в джобовете и много нагло и глупаво каза:

— Не виждам особена причина да ми дават наградата, но все пак за мен е голямо удоволствие, че съм тук.

При самото тържество, естествено, всичко бе много празнично, но и много смешно. Кралят седеше на стола си, всъщност трон. Всички лауреати бяха с фракове и казваха по няколко думи. После един след друг ги извикваха по име и те трябваше да се приближат до трона, а крал Густав им връчваше дипломата. Когато обаче дойде ред на френския дук, кралят се надигна и направи няколко крачки към него. Това ми се видя глупаво.

После се състоя обядът, тържественият обяд. И ето че кралят можеше да седи само до лица от дворянско потекло; не, да речем, до съпругата на лауреат или до някой от другите почетни гости, а само до дами от висшата аристокрация, понеже се даваше официален обяд. Така че кралят седеше между две дърти смръчкули, две принцеси. Трапезата бе наредена много празнично, масата бе застлана с великолепна дамаска, а всички се хранехме от сребърни блюда. Но за краля имаше върху дамаската допълнителна дантелена покривчица и единствен той се хранеше от златни съдове. Ястията поднасяха много слуги, но зад краля стоеше неговият личен прислужник в йегерска униформа и го обслужваше. Такъв беше обичаят. На всички други сервираха различни слуги, но кралят трябваше да бъде обслужван от своя йегер и да седи пред своето златно блюдо между двете смръчкули. Това беше смешно, но всичко бе също така много красиво и празнично, а ние, естествено, бяхме в прекрасно настроение.

Там имаше един много добър журналист, струва ми се, евреин, от „Берлинер тагеблат“, и той ни каза:

— Нали ще оставите парите в Стокхолм? Надявам се, че няма да ги отнесете в Германия!

Отвърнахме:

— Как така? Та ние сме длъжни да ги вземем, нали? Нямаме право да ги оставим тук.

Той проста искаше да ни даде добър съвет:

— Ах, оставете ги в чужбина. На ваше място бих направил така.

Естествено, ние загубихме парите без остатък, заедно с всичко друго, когато през 1933 година емигрирахме.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.